

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Martina Lachmanna a soudců Jana Ferfeckého a Martina Bobáka ve věci

žalobkyně: **Z. Š.**
bytem X

proti
žalované: **Česká advokátní komora**
sídlem Národní 118/16, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 12. 2024, č. j. 10.04-000096/24-0002

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. V nynější věci se Městský soud v Praze zabýval dalším z mnoha sporů žalobkyně s žalovanou nad otázkou určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu podle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (zákon o advokacii).
- 2. Žádostí z 29. 10. 2024 žalobkyně požádala žalovanou o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu ve věci kasační stížnosti proti rozsudku zdejšího soudu z 18. 9. 2024, č. j. 5 A 47/2022 - 57, v řízení vedeném u Nejvyššího správního soudu (NSS) pod sp. zn. 9 As 208/2024. Žalovaná napadeným rozhodnutím žalobkyni advokáta neurčila pro nesplnění dvou podmínek zákona o advokacii, a to konkrétně, že 1) žalobkyně v žádosti neuvedla a

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

nedoložila, že se neúspěšně pokusila zajistit si poskytnutí právní služby alespoň dvou jí oslovených advokátů (a neprokázala tak, že si ji nemohla zajistit jinak, tj. na smluvním základě), a že 2) žalobkyně žalované neposkytla informace k posouzení včasnosti žádosti tím, že neuvedla datum, kdy jí byl doručen kasační stížností napadený rozsudek městského soudu.

II. Žaloba

3. Žalobkyně ve své žalobě, resp. jejím doplnění z 12. 2. 2025, vedle nezákonnosti namítala i nicotnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Nepřezkoumatelností podle ní trpí pro neurčitost výroku nekonkretizující věc, ve které jí nebyl advokát určen.
4. S odkazem na žádost a žalobkyní k němu přiloženou „Přílohu k formuláři“ namítala, že žalovaná k příloze nezaujala žádné stanovisko, a to ani optikou novely zákona o advokacii účinné od 1. 1. 2024 (novela zákona o advokacii). Tím dle žalobkyně potvrdila, že si je vědoma, že ve výroku neurčila advokáta za úplatu, když současně zmínila § 18c zákona o advokacii, který se týká bezplatné právní služby. Výrok napadeného rozhodnutí je tak vnitřně rozporný, ustanovení § 18 odst. 2 uvedeného zákona ani po novele nepočítá s určením advokáta za úplatu.
5. Žalovaná si tak podmínky určení advokáta za úplatu nastavila bez zákonné opory, neboť doložení odmítnutí poskytnutí právních služeb nemá oporu v § 18 odst. 2 ani § 18c odst. 3 zákona o advokacii, ve kterých se novela zákona o advokacii neprojevila. Podle žalobkyně se § 18c zákona o advokacii i po novele týká pouze bezplatné právní služby (a § 18 odst. 2 se nezměnil). Zákonodárce žádné podmínky určení advokáta za úplatu v novele zákona o advokacii zcela jasně, určitě a srozumitelně nevyjádřil (včetně podmínek uvedení a doložení odmítnutí dvěma advokáty), když dotčený zákon od 1. 7. 2018 neobsahuje pro určení advokáta za úplatu žádné ustanovení. I z tohoto důvodu je tak napadené rozhodnutí nicotné. Poukázala přitom na chybný postup městského soudu v rozsudku z 23. 1. 2025, č. j. 15 A 57/2024 - 53, bod 37, kde se namítanou nicotností zabýval až v závěru rozsudku.
6. Tvrzené nesplnění podmínky § 18 odst. 2 a § 18c odst. 3 zákona o advokacii tak nemůže být žalobkyni k tíži. Žalovaná nerozvedla, jak je tento její závěr v souladu s nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 44/21. Žalovaná se opírala o rozsudky zdejšího soudu z 22. 8. 2024, č. j. 10 A 41/2024 - 47, a z 30. 9. 2024, č. j. 14 A 43/2024 - 51. Ignorovala přitom, že soud v nich nevyřešil otázku, zda se novela zákona o advokacii měla či neměla projevit též v § 18 odst. 2, a to vytvořením právního rámce i pro „majetné“ žadatele. Soud v rozsudku sp. zn. 10 A 41/2024 sice protiústavnost novely zákona o advokacii neshledal, podrobněji se jí však nezabýval. Navrhla proto, aby soud nyní vyslovil nicotnost napadeného rozhodnutí či věc předložil podle čl. 95 odst. 2 Ústavy k posouzení této otázky Ústavnímu soudu.
7. Pokud jde o (ne)včasnost žádosti, závěr žalované neodpovídá např. rozsudku NSS z 17. 5. 2023, č. j. 9 As 122/2022 - 36, bod 14. Měla-li žalovaná za to, že žádost je opožděná, byť pro její svévolně stanovená pravidla není zákonný podklad, měla ji odmítnout (zamítnout) pro opožděnost bez věcného projednání. Podání kasační stížnosti lze nadto zjistit z internetových stránek NSS, nehledě na to, že formulář žádosti údaje o kasační stížnosti neobsahuje.
8. Postupem žalované byla porušena základní práva žalobkyně (čl. 36 odst. 1 a čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod).

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

III. Vyjádření žalované

9. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí a odkázala na obsah napadeného rozhodnutí. Žalobkyně kasační stížnost skutečně podala, avšak v žádosti ani v příloze neuvedla, kdy jí bylo doručeno rozhodnutí správního soudu, proti kterému ji podala. Dodala, že NSS usnesením z 9. 1. 2025, č. j. 9 As 208/2024 - 35, kasační stížnost odmítnul pro neodstranění vady (i přes výzvu) v podobě absence právního zastoupení. Žalobkyně tak již v rámci lhůty pro doplnění projednávané žaloby věděla, že předmět poptávané právní služby již odpadl. Nynější věc je tak pouze akademickým sporem, kdy žalobkyně zřejmě usiluje pouze o řetězení řízení. Žalovaná přitom poukázala na princip *vigilantibus iura* vyjádřený v usnesení NSS z 23. 5. 2024, č. j. 6 Afs 79/2024 - 20. S ohledem na to žalovaná žalobkyni o aktuálních podmínkách určování advokátů již nepoučila, když tak učinila dříve. Žalobkyně i přesto postupuje stále stejně.
10. Pokud jde o první důvod neurčení advokáta, žalobkyně žádost podala již dávno po účinnosti novely zákona o advokacii, od které již uvedený zákon rozlišuje určení advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně a za úplatu. Žalobkyně žádala o určení advokáta za úplatu, uplatní se tak § 23 odst. 5 ve spojení s § 18c odst. 3 zákona o advokacii. Žalobkyně měla povinnost označit alespoň dva advokáty a prokázat, že jí v této věci odmítli právní službu poskytnout. K této otázce se již dříve vyjádřil městský soud (např. v rozsudku z 20. 2. 2025, č. j. 15 A 56/2024 - 40), kde se v neprospěch žalobkyně vypořádal i s totožnou námitkou nicotnosti napadeného rozhodnutí.
11. Jde-li o druhý důvod nevyhovění žádosti spočívající v její (ne)včasnosti, žalobkyně neprokázala, že ji doručila (podala) žalované včas. Nešlo přitom o to, kolik dní zbývalo pro podání kasační stížnosti, ale o zjištění, kdy byl žalobkyni doručen rozsudek městského soudu, a zda byla ještě vůbec „otevřena“ lhůta k podání kasační stížnosti. Žalobkyně uvedla pouze datum doručení výzvy NSS 21. 10. 2024. Žalovaná tak nemohla posoudit včasnost žádosti.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

12. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a jedná se o žalobu přípustnou, splňující formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal na základě skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí a v mezích uplatněných žalobních bodů [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (s. ř. s.)], jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti.
13. Dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
14. Soud o věci rozhodl při ústním jednání, z něhož se ovšem žalobkyně a v návaznosti na to i žalovaná na poslední chvíli omluvily (neshledal důvod, proč by nemohl jednat v jejich nepřítomnosti). Soud dodává, že v podání z 7. 5. 2025 žalobkyně mimo vlastní omluvy dále zcela setrvala na výše rozvedené argumentaci. Nad rámec spisové dokumentace, jíž se formálně nedokazuje, soud nevedl ani žádné dokazování (žalobkyně k důkazu navrhla toliko napadené rozhodnutí, jež se ve spise logicky nachází).
15. V logice soudního přezkumu by se měl soud nejprve zabývat namítanou nicotností a nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. S ohledem na to, že posouzení těchto námitek závisí na vyřešení meritorních otázek, na tomto místě toliko podotýká, že žádnou z takových vad neshledal, napadené rozhodnutí není nicotné ani nepřezkoumatelné, je

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

založeno na řádném zákonném podkladě. Žalobkyní rozporovaný postup patnáctého senátu zdejšího soudu v rozsudku sp. zn. 15 A 57/2024, který se dle žalobkyně nesprávně zabýval jí namítanou nicotností až v závěru rozsudku, pak není předmětem posouzení v nynější věci. Osmnáctý senát zdejšího soudu námitku nicotnosti samozřejmě úvodem posoudil a důvody ke svému závěru pak rozvede níže.

16. Napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné ani pro neurčitost jeho výroku z důvodu, že neobsahuje označení věci, ve které se advokát neurčuje. Bylo by jistě vhodné, pokud by žalovaná ve výroci svých rozhodnutí označovala věc, ve které se advokát k poskytnutí právní služby (ne)určuje (soudu je z úřední činnosti známo, že tak nečiní). Přesto, není pochyb, že ve spojení s odůvodněním napadeného rozhodnutí je výrok dostatečně určitý (k záměně věcí dojít nemůže), a splňuje tak náležitosti § 68 odst. 2 správního řádu. Opačný závěr by byl nepřipustně formalistický.
17. Soud tak mohl přistoupit k věcnému přezkumu napadeného rozhodnutí. Jádrem sporu je otázka, zda 1) žalovaná neurčení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu oprávněně odůvodnila nesplněním podmínky neuvedení a nedoložení neúspěšného pokusu zajistit si poskytnutí právní služby u alespoň dvou jí oslovených advokátů a za 2), zda žalobkyně prokázala včasnost své žádosti. Soud předepisuje, že postup žalované shledal zcela legitimním a zákonným.
18. Pokud jde o otázku ad 1), je třeba podotknout, že obdobnými námitkami žalobkyně ve věcech jejích neúspěšných žádostí o určení advokáta za úplaty podaných po 1. 1. 2024 (tj. po novele zákona o advokacii) se zdejší soud zabýval v nedávných zamítavých rozsudcích, např. z 21. 10. 2024, č. j. 18 A 17/2024 - 42, z 23. 1. 2025, č. j. 15 A 57/2024 - 23, či z 10. 4. 2025, č. j. 15 A 121/2024 - 43. Soud přitom ani v této věci neshledal důvod odchytil se od tam rozvedených závěrů, z nichž v dalším vychází.
19. S ohledem na to, že žalobkyně dotčenou žádost podala až po účinnosti novely zákona o advokacii, soud se řídil následující právní úpravou.
20. Podle § 18 odst. 2 zákona o advokacii *ten, kdo nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem podle zvláštních právních předpisů a ani si nemůže zajistit poskytnutí právních služeb jinak (dále jen „žadatel“), má právo, aby mu Komora na základě jeho včasné žádosti určila advokáta k poskytnutí a) právní porady podle § 18a nebo b) právní služby podle § 18c.*
21. Dále podle § 18c odst. 1 zákona o advokacii platí, že *žadatel, který není ve věci, v níž žádá poskytnutí právní služby, zastoupen jiným advokátem nebo osobou podle § 2 odst. 2 písm. a), má právo, aby mu Komora určila advokáta k poskytnutí právní služby. V téže věci může být žadateli určen Komorou advokát pouze jednou; to neplatí, odmítne-li v této věci dříve určený advokát poskytnout právní služby z důvodů uvedených v § 19, nebo nastane-li situace uvedená v § 20 odst. 2.*
22. Podle § 18c odst. 3 zákona o advokacii platí, že *nejde-li o poskytnutí právní služby na náklady státu podle § 23 odst. 3, je žadatel povinen v žádosti podle odstavce 2 doložit, že se neúspěšně pokusil zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou oslovených advokátů.*
23. Dále je třeba připomenout § 23 odst. 3 zákona o advokacii, podle kterého *byl-li advokát určen podle § 18c k poskytnutí právní služby bezplatně a spočívá-li právní služba v zastoupení v řízení před orgány veřejné správy a v řízení před Ústavním soudem, hraší jeho odměnu stát podle právního předpisu upravujícího mimosmluvní odměnu, není-li stanoveno jinak. V ostatních věcech má advokát určený podle § 18c k poskytnutí právní služby bezplatně pouze nárok na*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

poskytnutí náhrady podle stavovského předpisu. Ustanovení § 22 odst. 1 části věty za středníkem se nepoužije.

24. Konečně je třeba odkázat na § 23 odst. 5 zákona o advokacii, podle kterého *byl-li advokát určen podle § 18c k poskytnutí právní služby za úplatu, hraří jeho odměnu klient podle právního předpisu upravujícího mimosmluvní odměnu, nedohodne-li se advokát s klientem jinak.* (pozn. zvýraznění vždy doplněno soudem)
25. Z citované právní úpravy je zřejmé, že § 23 zákona o advokacii s účinností od 1. 1. 2024 (tj. účinností novely zákona o advokacii) rozlišuje mezi určením advokáta k poskytnutí bezplatné právní služby (odst. 3) na jedné straně a k poskytnutí právní služby za úplatu (odst. 5) na straně druhé. Normativní odkaz na § 23 odst. 3 zákona o advokacii v § 18c odst. 3 téhož zákona tak nepochybně má svůj nový význam. Je vhodné podotknout, že k zavedení této dichotomie (fakticky trichotomie, viz bod 45 rozsudku sp. zn. 18 A 17/2024) došlo vlivem nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 44/21. Jeho důsledkem je, že zákon o advokacii již explicitně upravuje možnost požádat žalovanou o určení advokáta z jiných než příjmových a majetkových důvodů, tj. i za úplatu.
26. Je třeba zdůraznit, že žalobkyně nepopřela, že by žádala o určení advokáta za úplatu, čemuž nasvědčuje i nadpis jí zvoleného formuláře „*Žádost o právní službu za úplatu pro fyzickou osobu*“, jak soud seznal ze správního spisu (k otázce zákonnosti a obsahu formuláře srov. body 53-56 rozsudku sp. zn. 18 A 17/2024). Nepochybně tak nežádala o určení advokáta za účelem poskytnutí právní služby na náklady státu dle § 23 odst. 3 zákona o advokacii. Právní služby si evidentně hodlala hradit sama. V takovém případě bylo její povinností splnit podmínku § 18c odst. 3 zákona o advokacii doložením žalované, že alespoň u dvou advokátů vyvinula (marnou) snahu si právní službu sama obstarat (tato podmínka nadále platí i pro žádost o bezplatnou právní službu nikoliv na náklady státu, srov. bod 48 rozsudku sp. zn. 18 A 17/2024). Tato povinnost jednoznačně plyne z výše citované účinné právní úpravy. Jedná se o logický požadavek, když určení advokáta je až krajní možnost, poté co žadatel nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem a nemůže si zajistit poskytnutí právních služeb jinak (tj. smluvně) (viz § 18 odst. 2 zákona o advokacii). Nelze připustit, aby žadatel, který má prostředky (a i ochotu) si právní služby zaplatit sám, se automaticky bez vyvinutí jakéhokoliv úsilí obracel na žalovanou, aby toto úsilí za něj vyvinula ona. Žalobkyně ani sama netvrdí, že by splnila podmínku dle § 18c odst. 3 zákona o advokacii, tj. doložení oslovení a odmítnutí alespoň dvěma advokáty. Již jen z tohoto důvodu žalovaná nemohla její žádosti vyhovět. Žalobkyně tak tuto povinnost prokazatelně nesplnila.
27. V tomto ohledu soud zásadně nemůže přisvědčit tvrzení žalobkyně, že po účinnosti novely zákona advokacii uvedený zákon nestanoví žádné podmínky určení advokáta za úplatu, a že tedy nestanoví ani podmínku doložení neúspěšného pokusu zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou žadatelem oslovených advokátů. Žalobkyně zcela ignoruje závěry vyjádřené např. v opakovaně zmíněném rozsudku sp. zn. 18 A 17/2024 (a v mnoha dalších rozsudcích v jejích vlastních věcech). Soud uzavřel, že zákon o advokacii ve znění účinném od 1. 1. 2024 stanoví vícero podmínek pro určení advokáta žalovanou, které musí splnit rovněž žadatel o určení advokáta za úplatu. Jednou z těchto podmínek je i povinnost žadatele doložit odmítnutí poskytnutí právní služby alespoň dvěma advokáty. Je pravdou, že v bodě 48 rozsudku sp. zn. 18 A 17/2024 zdejší soud přisvědčil žalobkyni, že vlivem nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 44/21 nedošlo ke změně § 18 odst. 2 a § 18c odst. 3

zákona o advokacii. Žalobkyně se ale mylně domnívá, že by to mohlo mít na řešení nynější věci vliv. Soud totiž v témže bodě dále zdůraznil, že „(m)ezi stranami sporná podmínka (rozuměj doložení odmítnutí dvěma advokáty, pozn. soudu) platila již před účinností novely zákona o advokacii, a zákonodárce ji nově (implicitně) vztáhnul i na možnost určení advokáta k poskytnutí úplatné právní služby. Takový postup není v žádném rozporu s nálezem Pl. ÚS 44/21 a není ani jinak protiústavní.“ Na těchto svých závěrech soud i nadále trvá. Rovněž žalovaná postupuje podle novelizovaného zákona o advokacii reflektujícího uvedený náleží Ústavního soudu. Bylo tak nadbytečné, aby tuto skutečnost jakkoliv v napadeném rozhodnutí zdůrazňovala.

28. Pro vydání napadeného rozhodnutí tak nepochybně existoval zákonný podklad. Tím je soudem shora citovaná právní úprava v zákoně o advokacii, podle které žalovaná o žádosti žalobkyně o určení advokáta za úplatu rozhodovala. Je tak zřejmé, že tvrzení žalobkyně o nicotnosti napadeného rozhodnutí je již z tohoto důvodu zcela mylné. Rovněž je proto v tomto směru irelevantní zabývat se zněním § 18 odst. 2 zákona o advokacii účinným do 30. 6. 2018. Pro posouzení nynější věci je klíčová právní úprava zákona o advokacii účinná od 1. 1. 2024.
29. Výrok napadeného rozhodnutí, podle kterého se žalobkyni neurčuje advokát k poskytnutí právní služby za úplatu dle § 18c zákona o advokacii, je tak naprosto určitý a srozumitelný a soud na něm nic vnitřně rozporného neshledává. Žalobkyně spatřuje vnitřní rozpornost výroku v odkazu na § 18c zákona o advokacii, které se podle ní týká pouze poskytnutí bezplatné právní služby. V tom se žalobkyně mylí, neboť zmíněné ustanovení se nepochybně týká i žadatelů o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu (viz výklad výše). To koneckonců přímo vyplývá z dikce citovaného ustanovení § 23 odst. 5 zákona o advokacii, které upravuje způsob úhrady odměny advokáta, jenž byl *určen podle § 18c k poskytnutí právní služby za úplatu*. Jak uvedl zdejší soud v rozsudku sp. zn. 18 A 17/2024 „(n)ález Pl. ÚS 44/21 ovšem do českého právního řádu zavedl i možnost určení advokáta z jiných než majetkových a příjmových poměrů. O určení advokáta tak mohou žádat i osoby, u nichž nejsou překážkou nedostatečné majetkové a příjmové poměry. **Novela zákona o advokacii přitom tuto alternativu „zakomponovala“ do rámce ostatních ustanovení zákona o advokacii, aniž je nějak zásadně změnila či stanovila zvláštní podmínky pro žádosti o poskytnutí právní služby za úplatu.**“ (zvýraznění doplněno)
30. Současně není pravdou, že dosud nebyla soudy vyřešena otázka, zda se novela zákona o advokacii měla, či neměla projevit v § 18 odst. 2 zákona o advokacii za účelem vytvoření právního rámce i pro majetné žadatele. Bylo již výše řečeno, a potvrdily to i žalobkyní odkazované rozsudky zdejšího soudu sp. zn. 10 A 41/2024 a 14 A 43/2024, že novelizované znění zákona o advokacii již v souladu s ústavním pořádkem (viz náleží Ústavního soudu Pl. ÚS 44/21) výslovně stanoví právní rámec i pro žádosti o určení advokáta pro poskytnutí právní služby za úplatu (k podmínkám, které musí žadatel v takovém případě splnit, viz výše). Ponechání původního znění § 18 odst. 2 a § 18c odst. 3 zákona o advokacii i po novelizaci podle soudu nepochybně ob stojí, když jejich dikce nijak žadatelům nebrání domáhat se poskytnutí právní služby, ať již bezplatné, nebo za úplatu. Zákonodárce tak nemusel tyto podmínky nově přehodnocovat či uvádět do souladu s nálezem Pl. ÚS 44/21. Pokud snad žalobkyně namítá, že možnost žádat o poskytnutí právní služby za úplatu není výslovně konkretizována v § 18 odst. 2, soud na tom nevidí nic nezákonného či snad protiústavního. Právě § 18 odst. 2 písm. b) uvedeného zákona totiž odkazuje na právní služby podle § 18c téhož zákona. Z § 18c odst. 3 je pak zřejmé výše podrobně rozebrané rozdělení

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

určení advokáta k poskytnutí bezplatných právních služeb a za úplatu. Způsob legislativního zakotvení určitého institutu je toliko otázkou legislativní přehlednosti, na případnou (ne)ústavnost zákonné úpravy to nemůže mít žádný vliv. Ta je v současné podobě dle správních soudů (osmnáctý senát zdejšího soudu se s tímto plně ztotožňuje) v souladu s ústavním pořádkem (jak náležitě rozebral desátý senát zdejšího soudu v bodě 27 žalobkyní zmiňovaného rozsudku sp. zn. 10 A 41/2024).

31. S ohledem na to soud neshledal zákon o advokacii v příslušném znění po jeho novelizaci účinné od 1. 1. 2024 rozporným s ústavním pořádkem. Nebyly tak splněny podmínky pro žalobkyní požadované předložení věci Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy.
32. Neurčení advokáta bylo i v posuzovaném případě oprávněné a napadené rozhodnutí už jen z tohoto důvodu ob stojí. Postupem žalované nemohlo dojít ani k porušení práv žalobkyně na přístup k soudu dle čl. 36 odst. 1 ani práva na právní pomoc dle čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.
33. Jakkoli to již na výroku rozsudku nemohlo nic změnit (napadené rozhodnutí ob stojí i jen na základě jednoho z důvodů; rozsudek NSS z 10. 4. 2024, č. j. 7 As 195/2023 - 44), soud se dále alespoň stručně vyjádří i k druhému důvodu neurčení advokáta, tedy, že žalobkyně neprokázala včasnost své žádosti. Soud zejména nemůže přisvědčit žalobkyni v tom, že žalovaná žádost věcně projednala, ačkoli ji shledala opožděnou. Je totiž třeba uvést, že žalovaná žádosti (kromě jiného) nevyhověla nikoli pro její opožděnost, ale pro nesplnění povinnosti uvést, kdy byl žalobkyni doručen rozsudek, proti kterému podala kasační stížnost. V tomto směru je tak mimoběžnou argumentace žalobkyně rozsudkem NSS sp. zn. 9 As 122/2022, v němž NSS uzavřel, že žalovaná nemůže svévolně určovat, kdy je žádost ještě včasná. V nynější věci totiž žalovaná nic takového netvrdila.
34. Dále platí, že dle § 18c odst. 2 zákona o advokacii se žádost o určení advokáta k poskytnutí právní služby musí podat pouze na formuláři, jehož vzor stanoví Ministerstvo spravedlnosti vyhláškou (byť tuto povinnost NSS zkorigoval v rozsudku z 28. 7. 2021, č. j. 8 As 138/2021 - 30, bod 16, kde zdůraznil obsahovou stránku žádosti, nikoliv stránku formální; podání v jakékoli formě musí ovšem stále obsahovat veškeré údaje požadované ve formuláři). Řádné vyplnění takto předem připraveného formuláře (resp. uvedení všech jím požadovaných informací v jiné formě) je proto nutno považovat za jednu ze zákonných podmínek pro úspěšné podání žádosti o určení advokáta. Zmíněný formulář pak v části druhé týkající se údajů o věci, která je předmětem žádosti, konkrétně po žadateli požaduje: „*je-li předmětem právní služby opravný prostředek, uveďte datum doručení posledního rozhodnutí orgánu*“. Tím je nepochybně myšleno datum toho rozhodnutí, které žadatel napadl opravným prostředkem, který je předmětem právní služby. Jak žalovaná správně uvedla, smyslem informace o doručení napadeného (tj. posledního rozhodnutí) je poskytnout žalované informaci, na jejíž základě může posoudit včasnost žádosti.
35. Soud se již vzhledem k výše uvedenému nezabýval možností žalované zjistit okamžik doručení napadeného rozhodnutí soudu či případné stanovení lhůty k odstranění vad kasační stížnosti z webových stránek NSS; podotýká pouze, že řízení o žádosti o určení advokáta je v tomto směru výrazně formalizované. Žalovaná nemusí s ohledem na § 55a zákona o advokacii vyzývat k odstranění vad podání na základě § 37 odst. 3 správního řádu. Bylo na žalobkyni, aby žalované poskytla veškeré zákonem, resp. na základě zákona ve formuláři požadované údaje, byť třeba jinou formou. Přitom obecně platí, že údajem

klíčovým pro posouzení včasnosti žádosti je právě údaj o doručení opravným prostředkem napadeného rozhodnutí.

V. Závěr a náklady řízení

36. Na základě shora uvedených skutečností soud neshledal žalobu důvodnou. Proto v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu výrokem I zamítl.
37. Výroky o náhradě nákladů II a III jsou odůvodněny § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalované pak žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, který o ní též rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 14. května 2025

Mgr. Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.